

Instrukcja postępowania z odpadami medycznymi powstającymi w toku działania jednostek organizacyjnych ICNT

Cel instrukcji: Zapobieganie zakażeniom wewnątrzzakładowym.
Data wydania: 09.02. 2021 r wersja aktualna 09. 02.2021 r.
Obowiązuje: wszystkie osoby pracujące w ICNT bez względu na status czy formę zatrudnienia.

Spis treści:

1. Wstęp.
2. Ogólne zasady funkcjonowania systemu zbierania i gromadzenia odpadów.
3. Klasyfikacja odpadów.
  - 3.1. Odpady komunalne.
  - 3.2. Odpady medyczne.
    - 3.2.1. Odpady zakażone drobnoustrojami
    - 3.2.2. Pozostałe odpady.
4. Wykaz stanowisk pracy w Jednostkach Organizacyjnych ICNT gdzie powstają odpady, osoby odpowiedzialne za usuwanie odpadów.

1. Wstęp

Ubocznym efektem działalności poszczególnych komórek organizacyjnych ICNT są powstające różnego rodzaju odpady.

Celem niniejszej instrukcji jest ustalenie zasad pracy i takiego postępowania z odpadami medycznymi w ICNT, aby postępowanie to było zgodne z obowiązującym w tym zakresie prawem. Każdorazowe użycie w niniejszej instrukcji określenia odpady oznacza odpady medyczne.

2. Ogólne zasady funkcjonowania systemu zbierania i gromadzenia odpadów.

- Zbieranie odpadów oznacza każde działanie, w szczególności umieszczanie w pojemnikach, segregowanie i magazynowanie odpadów, które ma na celu przygotowanie ich do transportu do miejsc odzysku lub unieszkodliwienia.
- Osobą odpowiedzialną za całość nadzoru systemu zbierania i gromadzenia odpadów w ICNT są Kierownicy Jednostek Organizacyjnych (JO), a następnie Dyrektor ICNT.
- Dyrektor ICNT **wyznacza** osoby odpowiedzialne za nadzorowanie stanowisk **zbierania i gromadzenia odpadów** w poszczególnych jednostkach organizacyjnych ICNT.
- Wszystkie JO ICNT są zobowiązane do podjęcia działań mających na celu minimalizację ilości wytworzonych odpadów.
- Utylizacją odpadów zajmują się firmy specjalistyczne na podstawie zawartych przez ICNT umów, których kserokopia powinna być w każdej Pracowni.

- Przekazanie odpadów dokumentowane jest każdorazowo w Karcie przekazania odpadów (w systemie BDO – Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, <https://rejestr-bdo.mos.gov.pl/User/Login/Login>). Kartę sporządza się w wersji elektronicznej po zalogowaniu upoważnionego pracownika ICNT.

3. Klasyfikacja odpadów medycznych

Odpady medyczne są to odpady powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny, Odpady te klasyfikuje się w następujący sposób:

- Odpady medyczne o kodach 18 01 02, 18 01 03, 18 01 80, 18 01 82 zwane "**odpadami zakaźnymi**", są to odpady niebezpieczne, które zawierają żywe drobnoustroje lub ich toksyny, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do przyjęcia, że wywołują choroby zakaźne u ludzi lub innych żywych organizmów; należy je gromadzić w workach koloru czerwonego.

Odpady medyczne o kodzie 18 01 03 są to m.in. inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub co, do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt (np. zainfekowane pieluchomajtki, podpaski, podkłady), z wyłączeniem 18 01 80 i 18 01 82.

- odpady medyczne, o kodach 18 01 06, 18 01 08 i 18 01 10, zwane "odpadami niebezpiecznymi", są to odpady niebezpieczne inne niż zakaźne, które zawierają substancje chemiczne, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby niezakaźne u ludzi lub innych żywych organizmów albo mogą być źródłem skażenia środowiska; należy je gromadzić w workach koloru żółtego.

Są to m.in. odczynniki chemiczne zawierające substancje niebezpieczne (kod 18 01 06), leki cytotoksyczne i cytostatyczne (kod 18 01 08) oraz odpady amalgamatu dentystycznego(18 01 10),

- odpady medyczne o kodach 18 01 01, 18 01 04, 18 01 07, 18 01 09, 18 01 81 zwane "odpadami innymi", Są to odpady medyczne nie posiadające właściwości niebezpiecznych. Należy je gromadzić w workach koloru innego aniżeli czerwony lub żółty np. odczynniki chemiczne nie zawierające substancji niebezpiecznych.

Zgodnie z klasyfikacją zamieszczoną w Rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 roku (Dz. U. 2020 poz. 10) w ICNT występują następujące odpady:

- 3.1. Nie segregowane odpady komunalne·(kod 20 03 01) - zaliczamy do nich: śmieci z korytarzy, pomieszczeń administracyjnych, technicznych, socjalnych, pudełka kartonowe po lekach, opakowania po chemii gospodarczej oraz opakowania szklane, Odpady komunalne powinny być gromadzone w pojemnikach wyłożonych workami foliowymi czarnymi (kosze na śmieci, wiadra pedałowe) i wraz z workiem wyrzucane do pojemników zbiorczych - kontenerów nie rzadziej niż 1 x dziennie.

3.2. Odpady medyczne:

3.2.1. Odpady zakażone drobnoustrojami

- "zakażne" - kod 18 01 03 są to odpady niebezpieczne dla ludzi i środowiska, w związku z czym wymagają utylizacji. Pochodzą one z procesu diagnozowania, leczenia i profilaktyki medycznej. Są to odpady zanieczyszczone krwią oraz wydzielinami i wydaliniami. Zaliczmy do nich : zużyty sprzęt jednorazowy (igły, strzykawki, wenflony, aparaty infuzyjne, wzierniki, dreny, cewniki, skalpele, materiały opatrunkowe, wkładki, tampony, plastry, sączki, szpatułki, rurki intubacyjne, rurki ustno-gardłowe, ustniki, naczynia laboratoryjne, nożyki chirurgiczne, szczoteczki i bagietki cytologiczne, pojemniki po lekach itp.)

- Odpady te powinny być gromadzone na stanowisku pracy w workach czerwonych w odpowiednio oznakowanym koszu z widocznym piktogramem ostrzegającym przed zagrożeniem biologicznym. Worki należy tak umieścić na stelażu, w koszu czy wiadrze pedałowym, aby ich górna wywinięta na szerokość około 20 cm krawędź, nie uległa skażeniu.
- Odpady medyczne o ostrych końcach i krawędziach np, igły, nożyki i inne ostre przedmioty gromadzone są w pojemnikach plastikowych lub szklanych odpornych na przekłucie i działanie wilgoci. Kategorycznie zabrania się ponownego zakładania osłonki na użytą igłę, skalpel, kaniulę czy inne narzędzie ostre,
- Pojemniki lub worki z folii polietylenowej należy wymieniać na nowe tak często jak pozwalają na to warunki przechowywania oraz właściwości umieszczonych w nich odpadów medycznych, ale nie rzadziej niż co 72 godziny,
- Pojemniki lub worki mogą być wypełnione nie więcej niż do 2/3 ich objętości,
- Niedopuszczalne jest otwieranie raz zamkniętych pojemników lub worków jednorazowego użycia,
- W przypadku uszkodzenia worka lub pojemnika należy go w całości umieścić w innym większym nieuszkodzonym worku lub pojemniku.
- Każdy pojemnik i każdy worek jednorazowego użycia powinny posiadać widoczne oznakowanie identyfikujące zawierające: kod odpadów w nich przechowywanych, miejsce pochodzenia odpadów, datę rozpoczęcia zbierania i datę zamknięcia, czytelny podpis osoby zamykającej pojemnik lub worek,
- Zgromadzone odpady przechowywane są do czasu utylizacji w wydzielonych pomieszczeniach w lodówkach lub chłodziarkach wyposażonych w termometry. Czas przechowywania odpadów zakażonych drobnoustrojami w temperaturze do 10°C nie może być dłuższy niż 30 dni.

3.2.2. Pozostałe odpady do których zaliczamy:

- Substancje chemiczne - (zużyte rozpuszczalniki i odczynniki chemiczne) - postępowanie zgodne z opracowaną kartą charakterystyki w oparciu o obowiązujące przepisy prawne.
- Lampy fluorescencyjne niezdatne do użycia należy dostarczyć Kierownikowi ds. technicznych ICNT.
- Zużyte baterie alkaliczne - należy zbierać do pojemników kartonowych umieszczonych w pomieszczeniach na odpady i przekazać 1 x w roku do Pracowni RTG,

4. **Wykaz stanowisk pracy w JO ICNT gdzie powstają odpady oraz osoby odpowiedzialne za ich usuwanie.**

L.p.	Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Osoba odpowiedzialna za usuwanie odpadów	Sposób przygotowywania i przekazywania do utylizacji
	2	3	4	5
1.	20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	Pracownik porządkowy	Usuwanie odpadów z JO do kontenerów komunalnych zgodnie z umową
2.	16 06 04	Baterie alkaliczne (z wyłączeniem baterii zawierających rtęć)	Każdy pracownik	Gromadzenie w pudełkach w pomieszczeniach na odpady i 1x w roku przekazywane Kierownikowi ds. technicznych ICNT
3.	20 01 21	Lampy fluorescencyjne	Kierownik ZAG ICNT	Gromadzenie w pojemnikach na odpady i 1x w roku przekazywanie do utylizacji
4.	18 01 03	Odpady zakażone drobnoustrojami chorobotwórczymi lub ich toksynami	Pracownik porządkowy, Kierownik Pracowni fMRI	Gromadzenie w oznakowanych pojemnikach wyłożonych czerwonymi workami, a następnie przechowywanie ich w chłodziarkach i przekazywanie do utylizacji zgodnie z umową.

Podstawy prawne:

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego postępowania z odpadami medycznymi z dn. 24 października 2017r. (Dz. U. 2017, poz. 1975).
- Ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst ujednolicony, Dz. U. 2020 poz. 1845).
- Ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (tekst ujednolicony, Dz. U. 2020 poz. 1114).
- Ustawa o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tekst ujednolicony, Dz. U. 2020 poz. 2289).
- Rozporządzenie MZ z dn. 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz. U. 2013 poz. 696).
- Rozporządzenie MZ z dn. 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. nr 81, poz. 716 z późniejszymi zmianami).
- Dyrektywa Rady 2010/32/UE z dnia 10 maja 2010 r. w sprawie zapobiegania zranieniom ostrymi narzędziami w sektorze szpitali i opieki zdrowotnej.

Opracował: *dr Jaromir Patyk*

(-)
(Data i podpis)

Zatwierdził: *Dyrektor ICNT, dr hab. Jerzy Łukaszewicz, prof. UMK*

(-)
(Data i podpis)